Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

NAKŁAD 66.848 A

Gazeta Białostocka

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 204 (3752) Czwartek, 29. VIII. 1963 r. Cena 50 gr

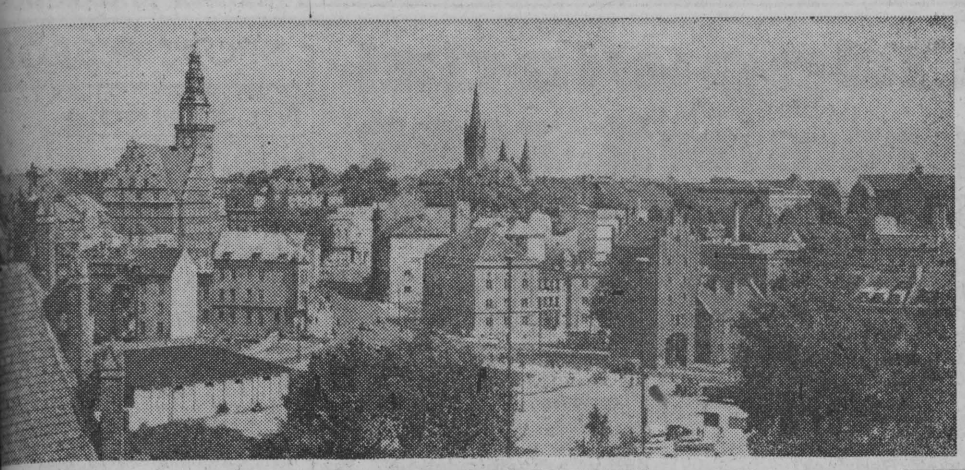

OLSZTYN

Panorama miasta. Z lewej gmach ratusza z wysoką wieżą.

CAF — fot. Moroz

ZSRR buduje uczelnię w Kambodży

MOSKWA (PAP) — Podano tu, że wykonana została już poważna część robót przy budowie wyższej uczelni technicznej w Phnom Penh w Kambodży. Uczelnię tę buduje Związek Radziecki. Całość obejmować będzie 6 budynków.

Wicepremier S. Ignar przybył do Puław

LUBLIN (PAP) — W środę na budowę Zakładów Azotowych w Puławach przybył wicepremier **Stefan Ignar**, któremu towarzyszy minister Przemysłu Chemicznego **Antoni Radliński.**

M. Spychalski na spotkaniu z instruktorami drużyn zuchowych

WARSZAWA (PAP) — Przewodniczący Rady Głównej Przyjaciół Harcerstwa, minister Obrony Narodowej gen. broni **Marian Spychalski** przyjął grupę uczestników odbywającego się w Warszawie II Ogólnopolskiego Zlotu Instruktorów Zuchowych.

Tematem spotkania, w którym uczestniczyła naczelnik ZHP Zofia Zakrzewska, były problemy związane z dalszym rozwojem działalności drużyn zuchowych.

*

Uczestnicy zlotu spotkali się także z ministrem Oświaty Wacławem Tułodzieckim i ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, Jerzym Sztachelskim.

CAŁKOWITE WZAJEMNE ZROZUMIENIE I PORozumienie W ZASADNICZYCH SPRAWACH MIĘDZYNARODOWYCH ORAZ WZAJEMNYCH STOSUNKÓW MIĘDZY OBU KRAJAMI

Komunikat o rozmowach Chruszczow - Tito

BRIONI (PAP) — W dniach 26 i 27 sierpnia 1963 r. odbyły się rozmowy między pierwszym sekretarzem KC KPZR, przewodniczącym Rady Ministrów ZSRR **N. S. Chruszczowem** a prezydentem Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii, sekretarzem generalnym Związku Komunistów Jugosławii **J. Broz-Tito.**

Omówione zostały wszechstronnie zagadnienia dotyczące sytuacji międzynarodowej, działalności obu krajów w dziedzinie utrzymania i utrwalenia pokoju na całym świecie oraz możliwości podjęcia dalszych kroków w tym kierunku, aktualne problemy związane z prowadzeniem polityki pokojowego współistnienia między państwami o odmiennych ustrojach społecznych, dalsze

Ciąg dalszy na str. 2

N. S. Chruszczow i J. Broz Tito na wyspie Brioni.
CAF — radiofoto

Marsz na Waszyngton

Manifestacja Murzynów w obronie praw obywatelskich

WASZYNGTON (PAP) — Pociągami, autobusami, samochodami i samolotami ze wszystkich stron Stanów Zjednoczonych przybyli do Waszyngtonu amerykańscy murzyni, aby wziąć udział w wielkim marszu wolności dla protestowania przeciwko dyskryminacji rasowej w USA. Była to największa manifestacja w obronie praw obywatelskich w historii Stanów Zjednoczonych.

W marszu wzięło udział około 150 tys. osób. Władze Waszyngtonu zmobilizowały wszystkich policjantów w mieście oraz 2 tysiące gwardzistów narodowych, 430 strażaków i kilkuset policjantów z rezerwy.

W marszu wzięło udział wielu wybitnych aktorów i artystów jak Marlon Brando, Burt Lancaster, Sammy Davis (junior), Ertha Kitt i inni.

WASZYNGTON (PAP) — Prezydent Kennedy wezwał naród amerykański do „przyśpieszenia wysiłków w celu zapewnienia równych praw dla wszystkich obywateli".

Biały Dom opublikował orędzie w środę, aby zbiegło się ono z wielką demonstracją w Waszyngtonie na rzecz praw obywatelskich.

Armia popiera program reform Goularta

Prezydent Brazylii odwiedzi Polskę

RIO DE JANEIRO (PAP) — Brazylijski minister armii J. Dantas oznajmił, że armia tego kraju wyraża solidarność z programem reform prezydenta Joao Goularta. Generał dodał, że armia nie podziela zdania tych, którzy widzą niebezpieczeństwo w wystąpieniach mas ludowych na rzecz reform.

RIO DE JANEIRO (PAP) — Jak podaje korespondent PAP, red. Edmund Osmańczyk kancelaria cywilna prezydenta potwierdziła oficjalnie wiadomość, że prezydent Goulart zamierza w końcu września i na początku października br. odwiedzić szereg krajów Europy między innymi także Polskę.

Na tematy dnia

Zlikwidować długi półroczne

Na ostatnim swym posiedzeniu Egzekutywa Komitetu Wojewódzkiego partii analizowała sytuację w zakładach produkcyjnych i budowlanych Białostocczyzny w zakresie odrabiania skutków zimy i niedoborów I półrocza. Stwierdza się mianowicie, że mimo dziesiątków postanowień i zobowiązań, niewiele w tym kierunku zrobiono. Co gorsze, wyniki II kwartału nie były lepsze niżeli w pierwszych miesiącach roku, mimo aż nadbyt swobodnego posługiwania się takimi czynnikami, jak zatrudnienie, fundusz płac i godziny nadliczbowe.

Oto charakterystyczne fakty z budownictwa. Zaległości w Łomżyńskim Przedsiębiorstwie Budowlanym sięgają 8 milionów złotych. Przyczyny? Wydajność pracy nie ukształtowała się na poziomie 57 procent, zaś absencja wyniosła 40 tys. godzin. Ponadto szwankuje organizacja pracy zarówno w przedsiębiorstwie i na budowach. W Suwalskim Przedsiębiorstwie Budowlanym niedobory I półrocza wynoszą ponad 4 miliony złotych. Wydajność pracy o 75 proc., a zatrudnienie o 1,5 proc. Również są mankamenty w organizacji pracy.

Nie lepiej jest w wielu

Ciąg dalszy na str. 2

Polsko-czechosłowacki ośrodek ciągnikowy

WARSZAWA (PAP) — We wtorek 27 bm. wiceministrowie: Przemysłu Ciężkiego PRL — **Antoni Czechowicz** i Ogólnego Budownictwa Maszynowego CSRS — **Karel Novotny** podpisali w Warszawie umowę o statusie, zadaniach, organizacji i sposobie finansowania polsko-czechosłowackiego ośrodka badawczo - rozwojowego ciągników.

Wspólny ośrodek ma za zadanie opracowywanie konstrukcji ciągników, których produkcję podejmiemy w przyszłości wspólnie z naszymi południowymi sąsiadami.

Dyktator Wietnamu płdn. odracza wybory

NOWY JORK (PAP) — Jak wynika z doniesień agencji zachodnich dyktator południowego Wietnamu Ngo Dinh Diem odroczył na czas nieokreślony wybory do parlamentu, które miały się odbyć 31 sierpnia br. W południowym Wietnamie panuje nadal napięta sytuacja. Kilka tysięcy buddystów i studentów przebywa w więzieniu.

Ambasador Dobrynin u prezydenta Kennedy'ego

WASZYNGTON (PAP) — Ambasador ZSRR w Stanach Zjednoczonych, A. Dobrynin, który przed kilku dniami wrócił do Waszyngtonu, został w dniu 26 sierpnia przyjęty w Białym Domu przez prezydenta USA, J. Kennedy'ego.

W toku rozmowy, jaka odbyła się między prezydentem Kennedym a ambasadorem Dobryninem, poruszone zostały sprawy stanowiące przedmiot zainteresowania obu rządów.

W Tarnobrzegu

Rusza druga fabryka kwasu siarkowego

RZESZÓW (PAP) — W nocy z 27 na 28 bm. w Tarnobrzeskim Kombinacie Chemicznym przystąpiono do rozruchu technologicznego urządzeń drugiej fabryki kwasu siarkowego, o rocznej zdolności produkcyjnej — 100 tys. ton, a więc takiej samej jaką ma pierwsza fabryka wybudowana przed kilkoma laty. W odróżnieniu jednak od pierwszego zakładu, dla którego surowiec stanowi czysta siarka, produkcja nowej fabryki opierać się będzie na tzw. keku, tj. odpadach porafinacyjnych, dotychczas nie wykorzystywanych, a zawierających jeszcze sporo siarki.

Do końca br. wyprodukuje się z nich ok. 30 tys. ton kwasu siarkowego — półproduktu mającego szerokie zastosowanie w wielu gałęziach przemysłu.

Nowa fabryka, której piece stanowią oryginalne, polskie rozwiązania techniczne, została zbudowana w ciągu zaledwie 17 miesięcy, podczas gdy pierwszą wznoszono 2 lata.

Nowa organizacja budownictwa rolnego

WARSZAWA (PAP) — We wszystkich województwach powołano — jak postanowiła Rada Ministrów w specjalnej uchwale — Dyrekcje Budownictwa Rolnego, które przejmą na siebie obowiązki dotyczące przygotowań inwestycji budowlanych dla wszystkich jednostek uspołecznionych na wsi.

Nowe dyrekcje zajmą się więc przygotowaniem projektów, ustalaniem lokalizacji i innymi sprawami związanymi z budową w PGR-ach, kółkach rolniczych, POM-ach, spółdzielniach produkcyjnych itp.

Inwestycje budowlane na wsi, wymagają szczególnie poważnych wysiłków organizacyjnych w związku z szybkim wzrostem nakładów na ten cel jaki nastąpił, zgodnie z wytycznymi XII Plenum KC PZPR.

Nakłady na budownictwo rolne w jednostkach uspołecznionych wyniosą w latach 1963 — 65 około 14,5 mld zł.

NOWA TRAGEDIA W GÓRNICTWIE USA

25 robotników odciętych od świata

NOWY JORK (PAP) — W górnictwie amerykańskim zanotowano nowy tragiczny wypadek. W kopalni potasu Moab 400 km na południowy wschód od Salt Lake City, nastąpił we wtorek wybuch, w wyniku którego 25 robotników zostało odciętych na głębokości 885 metrów.

Kopalnia Moab nie rozpoczęła dotychczas produkcji i prowadzono dopiero pracę przy jej zabudowie. Dlatego też na głębokości ponad 800 metrów przerywała ekipa robotników drążących chodnik przebiegający równolegle do powierzchni ziemi. Wybuch, który spowodował odcięcie tej grupy, nastąpił z nieznanych dotychczas przyczyn. Eksplozja była tak silna, iż w zniszczeniu uległy nawet drewniane budynki na powierzchni ziemi.

W Moab podjęto natychmiast akcję ratunkową. Grupa rekonesansowa, wysłana na głębokość 850 metrów stwierdziła, iż panuje tam nieznośny upał dochodzący do 55 stopni C. Chodnik, w którym przebywali robotnicy jest całkowicie zawalony.

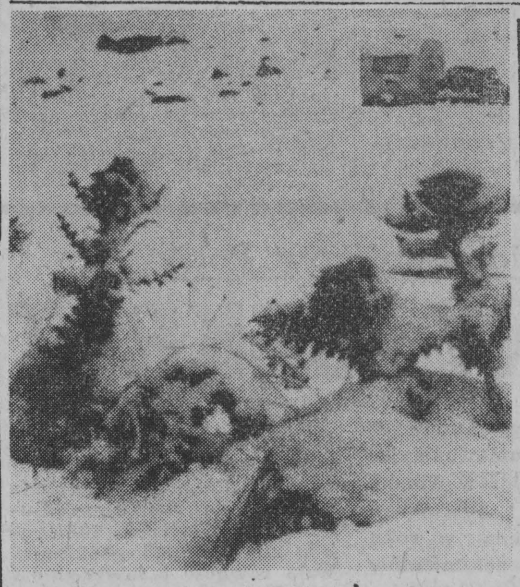

Rosną dostawy zboża

Dzienny skup ziarna w naszym województwie dochodzi do 2 tys. ton. Ogółem rolnicy sprzedali państwu przeszło 24 tys. ton, a gospodarstwa państwowe — prawie 2.800 ton.

W powiecie ełckim, który utrzymuje się w czołówce, najlepsze wyniki uzyskuje gromada Stare Juchy, gdzie rolnicy sprzedali w punkcie skupu około 200 ton zboża i są bliscy wykonania rocznego planu. Jak nas poinformowano mieszkańcy tej gromady zamierzają zakończyć dostawy już w sierpniu. (fr)

PRZED DOŻYNKAMI WOJEWÓDZKIMI

Ostatnie przygotowania

Przedwczoraj i wczoraj w WZKR — Białystok rozpatrywano stan przygotowań do dożynek wojewódzkich oraz ustalano szczegóły programowe. Przygotowania wkroczyły już w ostatnią fazę. W dniu wczorajszym rozpoczęto montaż wystaw płodów rolnych oraz maszyn i narzędzi rolniczych.

Przewiduje się występy 3 dużych zespołów artystycznych oraz kilku zespołów sportowych. Ponadto w programie rozrywkowym wystąpi kilka zespołów prowadzonych przez związki zawodowe. Handel otwiera 100 stoisk z artykułami przemysłowymi i spożywczymi.

Jak ustalono na wczorajszej naradzie prezesów PZKR delegaci z całego województwa przybędą do Białegostoku w niedzielę rano. (su)

W Szwajcarii w kantonie Graubuenden spadł śnieg.
CAF

POGODA

DZIŚ — zachmurzenie umiarkowane z większymi rozpogodzeniami. Temp. do 19—20 st. C. Wiatry słabe do umiarkowanych.

JUTRO — możliwe opady deszczu.

APEL DO KIEROWCÓW

We wrześniu należy jeździć szczególnie ostrożnie

WARSZAWA (PAP) — Za kilka dni setki tysięcy pierwszoklasistów rozpoczną samodzielne wędrówki do szkoły. Na rodzicach, opiekunach i wychowawcach spoczywa obowiązek zapoznania dzieci z podstawowymi regułami zachowania się na ulicy, nauczenia bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię czy drogę. Kierowcy pojazdów mechanicznych powinni natomiast zachowywać w tym czasie szczególną ostrożność.

Naród jemeński jest zmobilizowany do odparcia agresji brytyjskiej oświadcza H. Amri

KAIR (PAP) — Wiceprezydent Jemenu, Hasan Amri, oświadczył w komunikacie nadanym przez rozgłośnię w Sanie, że „naród jemeński jest zmobilizowany dla odparcia brytyjskiej agresji". Stwierdził on, że jeżeli nie zostanie znalezione rozwiązanie pokojowe pod egidą Narodów Zjednoczonych lub Ligi Arabskiej, to Jemen zastrzega sobie prawo samoobrony oraz zwrócenia się o pomoc do zaprzyjaźnionych krajów.

Dzięki jabłkom

3 lata nawet bez kataru

NOWY JORK (PAP) — Tysiąc studentów i studentek uniwersytetu w Michigan jadło przez trzy lata na prośbę lekarzy prowadzących badania — codziennie jedno jabłko. Rezultat doświadczenia jest zadowalający: studenci nie mieli nawet kataru w całym tym okresie.

Komunikat o rozmowach Chruszczow — Tito

Ciąg dalszy ze str. 1

wysiłki w kierunku powszechnego i całkowitego rozbrojenia oraz współpracy radziecko - jugosłowiańskiej w dziedzinie pomocy dla rozwijających się krajów, sprawa całkowitej likwidacji kolonializmu i inne zagadnienia dotyczące uregulowania sytuacji międzynarodowej i umocnienia konstruktywnej współpracy między narodami.

N. S. Chruszczow i J. Broz-Tito dokonali wymiany poglądów na temat aktualnych problemów międzynarodowego ruchu robotniczego oraz na temat umocnienia jedności socjalistycznych i innych postępowych sił w walce o pokój, demokrację i socjalizm.

Szczególną uwagę poświęcono wszechstronnemu rozwojowi stosunków radziecko-jugosłowiańskich.

W toku rokowań między przewodniczącym Rady Ministrów ZSRR a prezydentem SFRJ, również tym razem, ukształtowało się całkowite wzajemne zrozumienie i porozumienie na temat zasadniczych zagadnień związanych z sytuacją międzynarodową oraz wzajemnych stosunków między obu krajami.

Zlikwidować długi półroczne

Ciąg dalszy ze str. 1

kluczowych zakładach przemysłowych. I tak, w ZNTK w Łapach niedobory produkcji określa się na 1.822 tys. złotych. Niewątpliwie dokuczliwie dała się tu we znaki mroźna zima, ale przecież stan zatrudnienia był pełny i przekroczono fundusz płac o 2,9 proc., a koszty własne — o 13,2 proc. Jednak wydajność pracy sięgała tylko 97,6 proc., zaś absencja ponad 200 tys. godzin.

Przyczyny tego stanu rzeczy są więc wszędzie jednakowe. Rozluźniła się organizacja pracy i dyscyplina pracy. Mimo zobowiązujących zaleceń wojewódzkiej instancji partyjnej, nie opracowano programów odrobienia zaległości i mobilizacji sił do wybrnięcia z długu zimowego. Dyrekcje nasze poprzestały, jak zwykle, na deklaracjach, dopuszczając do powiększania się długu w miesiącach wiosny i lata.

Oczywiście, nie wszędzie. Tam, gdzie zabrano się energicznie do likwidowania skutków zimy, gdzie dyrekcje, organizacje partyjne, związkowe i robotnicze podjęły konkretne decyzje zaradcze, zaległości zostały zlikwidowane, lub w dużym stopniu je zmniejszono. Jak w Wojewódzkim Zjednoczeniu Przemysłu Terenowego Materiałów Budowlanych, w Mielnickich Zakładach Przemysłu Terenowego Materiałów Budowlanych, czy w Zakładach Przemysłu Drzewnego w Hajnówce.

Sprawa jest oczywista. Wszędzie gdzie zachodzi potrzeba, muszą być opracowane plany odrobienia niedoborów. Ponadto — jak postanowiła Egzekutywa KW — w przedsiębiorstwach mających zaległości należy szczególnie wnikliwie i rzetelnie zrealizować uchwałę Rady Ministrów i CRZZ z 23 lipca w sprawie kontroli wydajności pracy, funduszu płac i zatrudnienia.

W zakładach pracy słyszy się już ciężkie westchnienia, że tak wiele żąda się w toku obecnej analizy gospodarki. Tak, partia, rząd i związki zawodowe nie będą dłużej tolerować nieróbstwa i prób ukrycia rezerw. Analiza i wnioski muszą być rzeczowe. Dość już haseł. Wszędzie, gdzie akcja zostanie spłycona, konferencje samorządów robotniczych będą powtarzane aż do skutku. Pozostałe 4 miesiące roku muszą bezwarunkowo przynieść radykalną poprawę w naszej gospodarce uspołecznionej.

Sekretarz RWPG opuścił Polskę

WARSZAWA (PAP) — We środę opuścił Polskę sekretarz Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej **Nikołaj W. Faddiejew** wraz z wyższymi funkcjonariuszami sekretariatu RWPG.

Zamówienia radzieckie w stoczni kilońskiej

BONN (PAP) — Z wyraźną ulgą przyjęto w zachodnioniemieckich sferach gospodarczych wiadomość o podpisaniu porozumienia ze Związkiem Radzieckim na budowę dla tego kraju w kilońskiej stoczni — „Howaldts - Werke" 8 statków-przetwórni rybnych o wyporności 17 tys. ton każdy — pisze boński korespondent PAP J. Roszkowski.

27 tysięcy strajkujących w Asturii

LONDYN (PAP) — Opierając się na uzyskanych informacjach, korespondent Agencji Reutera twierdzi, że w północnej Hiszpanii strajkuje w chwili obecnej 27 tys. górników i metalowców. Ruch strajkowy rozszerza się.

Wskrócie

■ **W PAŁACU NARODÓW** w Genewie rozpoczęły się w środę obrady poświęcone setnej rocznicy Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża — sesji Rady Gubernatorów Ligi (ogólnoświatowej federacji) towarzystw Czerwonego Krzyża, Czerwonego Półksiężyca oraz towarzystwa Czerwonego Lwa i Słońca.

■ **SEKRETARZ GENERALNY ONZ,** U Thant, zaakceptował rezygnację generała Carla von Horna ze stanowiska dowódcy misji obserwatorów ONZ w Jemenie. W wydanym z tego powodu komunikacie podkreśla się, iż Horn zrezygnował z przyczyn natury osobistej. Stanowisko jego obejmie z dniem 31 sierpnia pułkownik Branko Pavlovic zastępca dowódcy misji ONZ w Jemenie.

■ **POPULARNY MALARZ** — Nikifor Krynicki wybrał się w pierwszą w swym życu podróż za granicę.

W środę mistrz Nikifor odleciał z lotniska Okęcie wraz ze swym sądowym opiekunem — Stanisławem Włosińskim do Bułgarii, gdzie na słonecznym wybrzeżu będzie wypoczywał i malował swe obrazki, znajdujące coraz większe uznanie wśród amatorów malarstwa ludowego w kraju i za granicą.

■ **DYREKTOR MUZEUM** w Bloemfontein — dr A. C. Hoffman, odkopał na brzegu Orange River zachowany w nienaruszonym stanie szkielet Lystrosaurusa — zwierzęcia, które żyło 180 mln lat temu. Długość szkieletu wynosi blisko 5 stóp. Jest to pierwsze tego rodzaju odkrycie na świecie.

■ **Z PRZYLĄDKA CANAVERAL** wystrzelono we wtorek pocisk rakietowy „Minateman". Przebył on około 4.000 mil upadając na środkowym Atlantyku. Wspomniany pocisk, może nieść głowicę atomową o sile wybuchu 1 megatony.

■ **JAK DONOSZĄ Z TURCJI,** w czasie lotu ćwiczebnego rozbił się myśliwiec turecki typu „F—86". Katastrofa nastąpiła koło wioski Dayas, w pobliżu Ankary. Pilot samolotu poniósł śmierć.

Przywódca labourzystowski żąda natychmiastowych wyborów

LONDYN (PAP) — Zastępca przywódcy brytyjskiej Partii Pracy George Brown, który wrócił właśnie z podróży po Kanadzie i Stanach Zjednoczonych złożył oświadczenie, w którym domaga się, by premier rządu brytyjskiego Harold Macmillan natychmiast rozpisał wybory powszechne.

G. Brown stwierdził, że rozpisanie wyborów do parlamentu jest obowiązkiem wobec narodu brytyjskiego ze strony premiera Macmillana, którego rządy są „najbardziej żałosnym okresem we współczesnej historii W. Brytanii".

Odpowiedzi premiera ZSRR

udzielone redaktorom i wydawcom japońskim

MOSKWA (PAP) — W najnowszym 9 numerze czasopisma „Mieżdunarodnaja Żiźń" opublikowano odpowiedzi N. S. CHRUSZCZOWA udzielone redaktorom i wydawcom japońskim, którzy niedawno odwiedzili Związek Radziecki.

Nawiązując do układu o częściowym zakazie prób z bronią nuklearną szef rządu radzieckiego powiedział: układ ten otworzy obecnie drogę do rozwiązania innych doniosłych problemów międzynarodowych, a przede wszystkim problemów rozbrojenia i pokojowego uregulowania kwestii niemieckiej. Należy podchodzić do oceny sytuacji realistycznie i zrozumieć, że zakaz prób z bronią nuklearną sam przez się jeszcze nie usuwa niebezpieczeństwa wojny, ponieważ nie oznacza zaprzestania wyścigu zbrojeń, a tym bardziej rozbrojenia. Rząd radziecki gotów jest skoncentrować swe wysiłki w dziedzinie polityki zagranicznej na walce o jak najszybsze rozwiązanie żywotnych problemów międzynarodowych.

Odpowiadając na pytania dotyczące perspektyw rozbrojenia Chruszczow powiedział: ...czy zostanie osiągnięte porozumienie w sprawie rozbrojenia i kiedy — zależy przede wszystkim od wysiłków wszystkich narodów, wszystkich ludzi dobrej woli. Gdy przejawią swoje zorganizowanie, wytrwałość, zrozumienie i świadomość celu, to porozumienie w sprawie rozbrojenia stanie się faktem.

Redaktorzy i wydawcy japońscy interesowali się, jakie jest zdanie Chruszczowa, co do istniejących rozbieżności między rządami obu krajów w kwestii terytorialnej. Szef rządu radzieckiego przypomniał, że sytuacja obecna powstała na podstawie odpowiednich układów międzynarodowych w tym na podstawie traktatu pokojowego zawartego w San Francisco, zgodnie z którym Japonia zrezygnowała ze wszelkich praw do wszystkich Wysp Kurylskich. Nie trudno jest dojrzeć, że tzw. problem terytorialny narzucają te koła w Japonii i zza oceanu, które obawiają się poprawy stosunków radziecko-japońskich.

Rząd radziecki — podkreślił Nikita Chruszczow — kierował się interesami ustanowienia dobrych stosunków między Związkiem Radzieckim i Japonią, wyrażając w deklaracji japońsko-radzieckiej swą gotowość przekazania Japonii wysp Habomai i Sikotan po zawarciu traktatu pokojowego między naszymi krajami.

Jeśliby rząd japoński przestrzegał tej deklaracji proklamującej przywrócenie stosunków przyjaźni i dobrego sąsiedztwa między ZSRR i Japonią i zgodził się na zawarcie traktatu pokojowego, to problem tych wysp byłby prawdopodobnie już uregulowany. Jeśliby koła rządzące Japonią podjęły kroki w kierunku likwidacji na jej terytorium obcych baz wojskowych — źródła niebezpieczeństwa wojny dla wszystkich jej sąsiadów — i powróciły do przewidzianego przez deklarację japońsko-radziecką kursu polityki pokoju i dobrego sąsiedztwa między ZSRR i Japonią, to mogłoby to niewątpliwie stworzyć inną atmosferę dla uregulowania problemów istniejących między naszymi krajami.

Jeśli chodzi o perspektywy rozwoju radziecko-japońskich kontaktów handlowo-gospodarczych, Nikita Chruszczow uważa, że istnieją ku temu bardzo sprzyjające warunki.

Dalsze podpisy pod układem moskiewskim

MOSKWA (PAP) — Pod radziecką kopią układu o zakazie prób nuklearnych w atmosferze, w przestrzeni kosmicznej i pod wodą złożone zostały we wtorek dwa dalsze podpisy. Do układu zgłosiły akces Maroko i Liberia.

Wtorek był dwudziestym dniem podpisywania układu przez państwa, które postanowiły zgłosić do niego swój akces. W Moskwie pod dokumentem tym złożyli swe podpisy przedstawiciele rządów 74 krajów.

WASZYNGTON (PAP) — 27 sierpnia układ o czasowym zakazie prób nuklearnych podpisały w Waszyngtonie 3 dalsze kraje: Maroko, Dahomej i Kamerun.

Ogółem do wtorku w Waszyngtonie zgłosiły akces do porozumienia moskiewskiego 74 kraje.

Scotland Yard na nowym tropie

LONDYN (PAP) — Śledztwo w sprawie napadu na pociąg pocztowy w Anglii skierowało się na nowy trop, prowadzący do Kanady. Policja podała mianowicie, iż w pewnym sklepiku w Bradford (hrabstwo Yorkshire) odnaleziono 500 funtów szterlingów, w odcinkach 5-funtowych. Właścicielka sklepiku 70-letnia P. Farrell, będąca od kilku miesięcy na emeryturze, znajduje się obecnie w Kanadzie z wizytą u swego syna. Scotland Yard obiecuje sobie wiele z przesłuchania właścicielki tego sklepiku.

Nowy rząd Norwegii

Oświadczenie partii komunistycznej

OSLO (PAP) — Nowy rząd norweski z przywódcą partii konserwatywnej (prawica) J. Lyngiem na czele rozpoczął w dniu 28 sierpnia urzędowanie.

Jest to pierwszy od 28 lat nie socjaldemokratyczny rząd w Norwegii. Składa się on z przedstawicieli czterech partii burżuazyjnych: konserwatystów (prawica), partii Centrum, partii liberalnej i partii chrześcijańsko-ludowej. Premier oraz ministrowie przemysłu, handlu, rybołówstwa i obrony należą do partii konserwatywnej. Pozostałe teki są podzielone między przedstawicieli innych partii. Ministrem spraw zagranicznych został przedstawiciel partii chrześcijańsko - ludowej Erling Wikberg.

*

Sekretariat Komunistycznej Partii Norwegii ogłosił oświadczenie, w którym stwierdza, że za obecnym kryzysem rządowym stoją koła reakcyjne. Ofensywa sił reakcji — stwierdza sekretariat KP Norwegii — stała się możliwa dlatego, że rządząca Norweska Partia Pracy poszła na ustępstwa wobec burżuazji. Dymisja rządu partii pracy i utworzenie rządu pod kierownictwem konserwatystów musi być dla mas pracujących Norwegii ostrzeżeniem oraz skłonić je do zjednoczenia sił w celu podjęcia kontrofensywy.

Katastrofa autobusowa w Turcji 8 osób zabitych

SOFIA (PAP) — W pobliżu miejscowości tureckiej Yarinca, położonej nad Morzem Marmara, jadący szosą autobus zderzył się z ciężarówką. W katastrofie tej 8 osób poniosło śmierć i 4 zostały ranne.

10 tys. widzów na występie „Omnibusu Kulturalnego" w Łomży

Podobnie jak w Suwałkach, również i w Łomży „Omnibus Kulturalny" cieszył się dużą frekwencją. Program „Z piosenką przez Podlasie" oklaskiwało w ubiegły wtorek ponad 10 tys. widzów.

W dniu dzisiejszym tj. w czwartek — 29 bm. „Omnibus Kulturalny" wystąpi o godz. 20 w Łapach na miejscowym stadionie. Natomiast w piątek — 30 bm. również o godz. 20 w Sokółce, w sobotę — 31 bm. o godz. 21 w Bielsku Podlaskim i w niedzielę — 1 września o godz. 16 w Czarnej Białostockiej. (h)

SPORT ● SPO

Na V etapie Tour de Pologn

Fiedorow 3

Po pięciu etapach XX M narodowego Wyścigu Ko go Dookoła Polski, lidere nadal zeszłoroczny triu tej imprezy — Jan Kudra. etap prowadził z Rybnik Brzegu i miał 158 km dług Na mecie w Brzegu naj szym okazał się reprezen CRZZ — Staroń, który wyp dził Chojnackiego ze Startu młodego reprezentanta L z Białegostoku — Fiedorowa Środowy etap nie należał ciekawych. Było zimno i końcowych kilometrach p deszcz.

Etap rozegrał się dopiero 100 km. Przed lotnym fini w Opolu uciekli nie liczący specjalnie w klasyfikacji rze: Fiedorow, Staroń i Chojn ki. W tej kolejności zajęli miejsca na lotnym finiszu Opolu (112 km). Początkowo nie próbował gonić tej Przewaga jej wynosiła już ok. 2 minut. Na końcowych metrach zmalała jednak sekund. Na betonowym tor Brzegu Staroń okazał się szybszy.

Wyniki V etapu: 1) Sta (CRZZ) — 3:57.15 (z bonifik 2) Chojnacki (Start) — 3:57. bonifikatą). 3) Fiedorow (LZS 3:58.15, 4) St. Gazda (Start 3:58.50, 5) Kudra (CRZZ) — 3: 6) Kosela (CRZZ) — 3:58.50, Van Ginneken (Holandia) 3:58.50, 8) Van Bree (Belgia 3:58.50 9) Beker (LZS) — 3: 10) J. Chtiej (CRZZ) — 3:58.

Po pięciu etapach:

1) Kudra (CRZZ) — 23:58. Palka (LZS) — 23:59.57, 3) Zi ski (LZS) — 24:00.06, 4) Van (Belgia) — 24:01.14.

I LIGA

Arkonia — Szombierki Górnik — Zagłębie 7:1, Pol — Gwardia 5:1, Odra — P 4:1, Legia — Ruch 4:0.

1.	Górnik	5	9
2.	Polonia	5	8
3.	Szombierki	5	7
4.	Zagłębie	5	7
5.	Legia	5	6
6.	Odra	5	5
7.	Arkonia	5	5
8.	Stal	4	4
9.	Unia	4	4
10.	Gwardia	5	[illegible]
11.	Wisła	4	[illegible]
12.	Ruch	5	2
13.	ŁKS	4	1
14.	Pogoń	5	1

II LIGA

Śląsk — Polonia 1:0, Cra — Lechia 5:2, Lublinianka Raków 4:2, Górnik — Lech Piast — Start 3:4, Zawisza Garbarnia 0:2, Karpaty — pid 2:1.

1.	Lublinianka	3	6
2.	Rapid	3	4
3.	Cracovia	3	4
4.	Śląsk	3	4
5.	Stal	2	4
6.	Garbarnia	3	4
7.	Górnik	3	3
8.	Raków	3	3
9.	Start	3	3
10.	Polonia	3	2
11.	Lech	3	2
12.	Karpaty	3	2
13.	Zawisza	3	2
14.	Lechia	3	2
15.	Piast	3	1
16.	Wawel	2	0

900 książek i 150 czytelników biblioteki dzielnicowej

Biblioteka blokowa przy ul. Spacerowej 4, prowadzona przez Annę Kamińską ma 150 czytelników, którzy są mieszkańcami tej dzielnicy. W bibliotece jest zawsze około 900 książek, które są zmieniane każdego miesiąca.

Biblioteka ta należy do najlepszych, a małżeństwo Anna i Alfons Kamińscy byli nagrodzeni za swoją działalność w upowszechnieniu czytelnictwa. (as)

Będą znaczki

W odpowiedzi na nasze krytyczne notatki na temat kłopotów białostockich filatelistów, którzy na próżno poszukują w urzędach pocztowych atrakcyjnych serii znaczków, otrzymaliśmy obszerne wyjaśnienie Dyrekcji Okręgu Poczt i Telekomunikacji w Olsztynie. Okazuje się, iż okręg olsztyński otrzymuje serie znaczków w ilościach bardzo małych, niewystarczających do zaspokojenia istniejącego zapotrzebowania. Jednakże Ministerstwo Łączności powiadomiło, że istnieją pewne możliwości zwiększenia nakładów znaczków emisji okolicznościowych. W związku z tym Dyrekcja OPiT w Olsztynie spodziewa się, że otrzyma zwiększony przydział znaczków. (h)

Bajoro

W ubiegłym miesiącu przy Alei 1 Maja urządzone zostały nowe trawniki i uporządkowano chodniki. Zapomniano jednakże o niezbędnej niwelacji terenu przed budynkiem Technikum Gospodarczego.

Po ostatnich, obfitych opadach teren ten zamienił się znowu w bajoro, po którym brodzą dzieci, niszcząc obuwie i ubranie. (as)

Tajemniczy szkielet

W dniu wczorajszym, w godzinach przedpołudniowych, robotnicy kopiący rów na powstającym osiedlu Antoniuk, na głębokości około dwu metrów natrafili na kości ludzkie. W czasie wydobywania kości okazało się, iż kończyny są powiązane drutem.

Sprawą pochodzenia tajemniczych kości zajęły się organa MO. Przypuszcza się, iż są to zwłoki jednej z osób, która została zamordowana w okresie okupacji hitlerowskiej. W tym miejscu bowiem mieścił się przejściowy obóz dla młodzieży wywożonej przymusowo na roboty. (h)

Rady Zakładowe mają głos

Myślimy już o zapasach na zimę

NASTAŁ sezon przygotowania zapasów na zimę. Tak jak każdej jesieni, rady zakładowe przedsiębiorstw produkcyjnych i instytucji starają się dopomóc swoim pracownikom w zaopatrzeniu się przede wszystkim w ziemniaki. Już teraz wpływają do Powszechnej Spółdzielni Spożywców zamówienia na dostawę ziemniaków. Fabryka Przyrządów i Uchwytów złożyła zapotrzebowanie na 4 tony ziemniaków, Zakład Energetyczny — na 15 ton, Białostockie Zakłady Przemysłu Wełnianego — na 8.600 kg, Fabryka Pluszu — na 25 ton, Zakłady Przemysłu Wełnianego w Wasilkowie — na 90 ton. Realizacja tych zamówień ułatwi pracownikom poczynienie zimowych zapasów, a sprawy transportu zostaną załatwione przez PSS i zakłady. Termin zgłoszeń mija 15 września.

Wiele rodzin przygotowuje także zimowe zapasy warzyw i owoców. Przyjdzie tu z pomocą Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska „Witamina". Udostępni ona zakupy warzyw, oczywiście za pośrednictwem rad zakładowych, które powinny już teraz składać zamówienia. W magazynie „Witaminy" można zaopatrzyć się w cebulę, buraki, marchew, pietruszkę, selery oraz w jabłka. Rady zakładowe będą mogły nabyć te warzywa po cenach hurtowych, a więc niższych niż w detalu.

Aby ułatwić załogom przygotowanie zapasów, nie można poprzestać tylko na złożeniu zamówień. Należy także zabezpieczyć transport i dostawę towaru do domu, co już będzie należało do rad zakładowych. Do składania zapotrzebowania na warzywa i owoce trzeba przystąpić teraz, gdyż w październiku dostawy te będą już realizowane. (as)

Petycje „baroszów"

Jak jeść „gliniane" kluchy?

Od naszej Czytelniczki otrzymaliśmy list, który dedykujemy dyrekcji BZG. A oto treść listu:

„Chciałam napisać kilka słów krytycznych o naszym barze „Turystycznym". Jestem tam częstym konsumentem, ale tylko ze względu na dogodne położenie, tak zresztą jak wielu innych, nieszczęśliwych „baroszów". Zaopatrzenie w tym barze jest gorzej niż złe. Jest mały wybór potraw i ciągły brak ziemniaków. Podawane potrawy są zimne (lato stulecia, kiedy to zimne potrawy można było wybaczyć — minęło), a więc niesmaczne. Zupa owocowa to makaron, nieco słodkiej wody, mleka i jedno roztarte jabłko, albo 2—3 śliwki. Inne zupy — równie niesmaczne. Nie lepiej wygląda sprawa z daniami drugimi. Kopytka z masłem czy leniwe pierogi — to gliniane kluchy bez żadnego smaku. Należy jeszcze dodać, że porcje są nieraz bardzo skąpe.

My nieszczęśliwi „barosze" prosimy o interwencję".

Ich hobby to zbieranie kartonowych pudeł i pudełek...

Fot. S. Hryniewicki

Niestety, wandale...

Cieszyliśmy się bardzo gdy na rondzie u zbiegu Al. 1 Maja i ul. Marchlewskiego ustawiono kolorowe światła ostrzegawcze. Niestety, znaleźli się w naszym mieście wandale, którzy nie zważając, iż światła te są w okresie nocy, a zwłaszcza w czasie mgły, ostrzeżeniem dla kierowców, tłuką maleńkie czerwone szybki. Głupota... (h)

Wczoraj na termometrze

Coraz cieplej... Sierpniowe słońce nie zawodzi darząc nas swymi promieniami. Cieszymy się z tego bardzo, gdyż zdążyliśmy zatęsknić za piękną pogodą i ciepłem. Wczoraj o godz. 14 zanotowaliśmy w mieście temperaturę plus 29,2 st. C. (h)

Kwitnie bez

Otrzymać w maju gałązkę kwitnącego bzu — to żadna atrakcja. Ale pod koniec sierpnia — to znacznie większa przyjemność... Taką właśnie miłą niespodziankę mogą sprawić swym znajomym mieszkańcy domu przy ul. Młynowej 28, gdzie w ogródku po raz drugi w tym roku zakwitł bez. Gałązkę sierpniowego bzu otrzymaliśmy również i my. Dziękujemy... (a)

Żegnajcie, wakacje!

Przy komitecie blokowym nr 13, którego przewodniczącym jest **Piotr Czarniawski** czynna jest świetlica. Ostatnio rada zakładowa przy Prezydium WRN przekazała tej świetlicy radiolę i 100 książek.

Ze świetlicy korzystają dorośli i dzieci. W czasie wakacji okupowali ją głównie najmłodsi. Dla dzieci, które nie wyjechały na wakacje organizowane tu były różnorodne zajęcia.

Ponieważ rok szkolny jest już za pasem, młodzież zorganizowała sobie w świetlicy „pożegnanie wakacji". Śpiewano piosenki, recytowano wiersze, dzieci dostały nagrody i słodycze. Nagrody zakupione zostały z pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży złomu i makulatury. (a)

— Co zobaczymy dziś na srebrnym ekranie..?
Fot. S. Hryniewicki

Błyskawiczna reakcja

Do jednej z białostockich instytucji (celowo nie podajemy nazwy, gdyż nie o to chodzi pragniemy bowiem przedstawić jak potrafiono błyskawicznie zareagować na stwierdzony fakt niewłaściwego poinformowania interesanta) zadzwoniła petentka zapytując, ile czasu może trwać załatwienie pewnej, określonej sprawy. Urzędniczka poinformowała ją, że potrwa to... t r z y miesiące.

Petentce wydało się to zbyt długo. Ponieważ zależało jej na szybkim załatwieniu sprawy zatelefonowała więc do dyrektora, pytając z kolei czy nie udałoby się sprawy przyspieszyć. Dyrektor zdziwił się nieco, gdy usłyszał o terminie trzy miesięcznym i poprosił interesantkę do siebie. W czasie rozmowy okazało się, iż urzędniczka poinformowała niewłaściwie, gdyż cała sprawa da się załatwić, ku pełnemu zadowoleniu petentki, w ciągu niespełna miesiąca. Aby jednak wyeliminować wprowadzanie w błąd interesantów, kierownik działu przeprowadził w ciągu dnia egzamin pracowniczek ze znajomości odpowiednich zarządzeń. To się nazywa błyskawiczna reakcja... (h)

Z UKOSA

Pracuje się...

26 sierpnia br. Wojewódzka Protezownia Dentystyczna w Białymstoku wysłała za numerem dziennika 380/53 pismo do ob. Leokadii Kiljanek, zam. w Białymstoku przy ul. Poleskiej 53. A oto treść pisma:

„Protezownia Dentystyczna prosi o zgłoszenie się Obywatelki w dniu 2. IX. 1963 r. o godz. 11—12 w Białymstoku przy ul. Rynek Kościuszki 32 w sprawie sztucznego uzębienia. Sprawdzenie. Stawiennictwo obowiązkowe. Należy przynieść ze sobą ważną książeczkę ZUS lub zaświadczenie z miejsca pracy.

Kierownik Protezowni Dentystycznej (Podpis nieczytelny)".

Pismo jak każde inne. Uprzejme, informujące wyczerpująco, urzędowo poprawne. Ale ob. Leokadia Kiljanek nie przyjdzie do protezowni. Dlaczego? Z tej prostej przyczyny, że zmarła ona w... październiku 1954 r. Dziewięć lat wstecz. Szybko załatwia się pacjentów w protezowni, prawda? (L)

Dziewięciu najlepszych z MPK — kandydatami do „Złotej kierownicy"

Nasz konkurs o „złotą" i „srebrną kierownicę" cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Wiele instytucji zgłasza swych kierowców do uzyskania miana najlepszego kierowcy w województwie. Przed kilkoma dniami otrzymaliśmy zgłoszenie dziewięciu najlepszych kierowców z Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego.

Z prawdziwą przyjemnością przedstawiamy ich naszym Czytelnikom, gdyż w wielu wypadkach są to dobrzy znajomi z „konkursu uprzejmości", jaki organizowaliśmy w roku ubiegłym. Otrzymali wówczas wyróżnienia, nagrody i upominki.

Listę kandydatów z MPK otwiera popularny w Białymstoku kierowca **Jan Adamowicz**, posiadacz złotej odznaki „Wzorowego kierowcy". Na liście kandydatów zgłoszonych przez dyrekcję, radę zakładową, dział ruchu MPK, w porozumieniu z podstawową organizacją partyjną, znaleźli się również **Andrzej Giszterowicz, Henryk Jaworowski, Kazimierz Kiercul, Wiesław Łagoda, Tadeusz Nieciecki, Stanisław Orszewski, Czesław Prokop i Henryk Sienkiewicz.**

Wszyscy oni są długoletnimi pracownikami MPK. W czasie swej pracy nie byli karani dyscyplinarnie, nie spowodowali również żadnego wypadku. Główną cechą wspomnianych kierowców jest ogromna troska o powierzone im samochody. Wielu z nich uzyskało poważne oszczędności paliwa i dzięki właściwej eksploatacji, systematycznemu usuwaniu natychmiast wszelkich zauważonych drobnych usterek — przyczynili się do uzyskania dużego przebiegu wozów. (h)

Brawo, „Maluch"!

Wbrew przysłowiu twierdzącemu, że jajko nie może być mądrzejsze od kury, to właśnie białostocki „Maluch" pierwszy rozpoczął walkę o poprawność polszczyzny w witrynach. W jednym z okien wystawowych widnieje napis: „Towary o obniżonych cenach". Żarty, — żartami, ale dobrze się stało, że ktoś nareszcie pomyślał o wyrugowaniu idiotycznego określenia „towary przecenione". Przecież „przeceniać" — znaczy cenić w y ż e j a n i e n i ż e j, prawda? (Erka)

W 45 rocznicę unieważnienia rozbiorów Polski

HISTORYCZNY DEKRET

29 sierpnia 1918 roku Rada Komisarzy Ludowych na wniosek Lenina uchwaliła dekret, unieważniający umowy w sprawie zaboru i rozbiorów Polski, przyjęte przez rządy carskie, pruskie i austro-węgierskie. Decyzja ta została poprzedzona w roku 1917 i później szeregiem doniosłych dokumentów i przedsięwzięć władzy radzieckiej w sprawie niepodległości Polski.

WSPOMNIANY dekret sierpniowy, anulując wszelkie umowy państw zaborczych w sprawie rozbiorów Polski podkreślał **„niezaprzeczalne prawo narodu polskiego do niepodległości i jedności".** Dekret ów był konsekwentną kontynuacją linii zawartej w historycznych dokumentach władzy radzieckiej w sprawie niepodległości Polski, uchwalonych w roku 1917. Już w drugim dniu po zwycięstwie Wielkiej Rewolucji Październikowej, na II Zjeździe Rad, 26 października, na wniosek Lenina uchwalony został „Dekret o pokoju", w którym rząd radziecki całkowicie wyrzekał się carskich umów zaborczych. Dekret domagał się dla narodów uciśnionych prawa pełnej decyzji o swym bycie narodowym i państwowym, unieważniając „bezwarunkowo i bezzwłocznie" wszelkie umowy zawarte przez rząd carski w sprawie zaborów ziem innych krajów.

Drugim historycznym dokumentem w tej sprawie była „Deklaracja praw narodów Rosji", uchwalona przez Radę Komisarzy Ludowych 3 listopada 1917 roku. **„Deklaracja" proklamowała równość i suwerenność narodów byłego cesarstwa rosyjskiego, uznawała ich prawo „do swobodnego samookreślenia aż do oderwania i utworzenia samodzielnego państwa".**

Leninowska polityka narodowościowa, prowadzona konsekwentnie przez rząd radziecki zdecydowanie demaskowała zaborczą politykę Austrii i Niemiec, dążących w latach 1917—1918 do utrzymania zaboru ziem polskich. W rokowaniach pokojowych, toczących się w Brześciu od grudnia 1917 r. do marca 1918 r., imperialiści niemiecko-austriaccy dążyli do tego, by uznano dokonany przez nich zabór ziem rosyjskich, białoruskich, nadbałtyckich oraz Królestwa Polskiego. Usiłowali przedstawić utworzone przez siebie rządy wasalne jako rządy „niepodległych państw". Za takie „niepodległe państwo" ogłaszali również Królestwo Polskie wraz z jego „rządem", Radą Regencyjną złożoną z renegatów, dążących do przyłączenia ziem polskich do Niemiec i utworzenia wasalnego państwa z Hohenzollernem na tronie.

Rząd radziecki i jego delegacja w Brześciu demaskowały te oszukańcze manewry imperialistów, obliczone na utrzymanie zaboru Polski. Delegacja radziecka 4 stycznia 1918 r. wypowiedziała się przeciw wszelkim aneksjom, domagała się wycofania wojsk okupacyjnych z terytorium Polski i przeprowadzenia referendum, w którym ludność mogłaby swobodnie wypowiedzieć w sprawie form bytu państwowego. W oświadczeniu z 18 stycznia 1918 roku delegacja radziecka stwierdziła, iż w Polsce marionetkowy „rząd" wasalny nie jest demokratyczną władzą uprawnioną do reprezentowania narodu polskiego. Delegacja radziecka domagała się przy tym prawa do samookreślenia do niepodległego bytu państwowego dla całego narodu polskiego, a więc dla ludności Królestwa Polskiego, Galicji, Wielkopolski, Pomorza i Śląska.

Tego rodzaju jasna i konsekwentna postawa Rosji Radzieckiej w sprawie polskiej zmusiła mocarstwa ententy do zmiany stanowiska na temat przyszłości Polski. Jeszcze w końcu grudnia 1917 roku premier brytyjski, Lloyd George, w toku tajnych targów i pertraktacji z Austrią wyraził zgodę na włączenie Polski do monarchii austriackiej. Ale już 8 stycznia 1918 r. prezydent USA, Wilson, w swym orędziu mówił o utworzeniu państwa polskiego, lecz bez Wielkopolski, Pomorza i Śląska. Rzecz jasna, że deklaracje rządów zachodnich w sprawie utworzenia niepodległej Polski nie wynikały ze szczerej troski o losy Polaków. Rządy zachodnie — w obliczu zdecydowanej akcji Rosji Radzieckiej na rzecz niepodległości Polski — przestały jawnie popierać plany utrzymania zaborów, aby nie kompromitować się w oczach narodu polskiego i narodów świata.

Stanowisko Rosji Radzieckiej w sprawie polskiej było do końca konsekwentne, czego wyrazem był sierpniowy dekret. **Leninowska polityka radziecka w sprawie polskiej, której wyrazem był ów dekret, postawiła i obroniła sprawę polską na forum międzynarodowym i przez to stworzyła warunki do powstawania niepodległej Polski.** Na tym polega historyczne znaczenie szeregu radzieckich doniosłych dokumentów w sprawie polskiej, w tym i dekretu z 29 sierpnia 1918 roku.

*

PRZYPOMINAJĄC dziś doniosłe dla naszej niepodległości leninowskie akty prawne w sprawie polskiej — trudno nie wspomnieć o innych, niezwykle dziś aktualnych treściach politycznych tych dokumentów.

Jest rzeczą znamienną, że jedną z pierwszych doniosłych akcji państwa radzieckiego był apel do narodów i rządów świata o pokój, o podjęcie pertraktacji w sprawie zawarcia powszechnego, sprawiedliwego, demokratycznego pokoju. Leninowski „Dekret o pokoju", uchwalony przez II Zjazd Rad 26 października 1917 r., **ogłaszał wojnę za „największą zbrodnię przeciw ludzkości".** W „Dekrecie o pokoju" młoda władza radziecka w drugim dniu swego istnienia proklamowała nowe zasady stosunków międzynarodowych. Potępiała wojnę jako sposób rozstrzygania sporów między państwami. **Ogłaszała walkę o pokój jako podstawę polityki zagranicznej pierwszego państwa socjalistycznego świata. W ten sposób 46 lat temu po raz pierwszy w historii została proklamowana leninowska idea o możliwości pokojowego współistnienia państw o różnych ustrojach społecznych.** W ciągu następnych 45 lat istnienia państwa radzieckiego — idea ta była zasadą jego polityki zagranicznej, stosowaną konsekwentnie w praktyce. Po drugiej wojnie światowej, gdy ukształtował się obóz państw socjalistycznych, idea ta stała się przewodnią zasadą w polityce zagranicznej wszystkich państw socjalistycznych. Na naradzie 81 partii komunistycznych w 1960 r. w pełni potwierdzono stanowisko zajęte jeszcze w 1957 roku, wyrażając je słowami: **„...Niewzruszoną podstawą polityki zagranicznej krajów socjalistycznych jest leninowska zasada pokojowego współistnienia i gospodarczego współzawodnictwa krajów socjalistycznych z krajami kapitalistycznymi".**

*

SPRAWY te warto dziś przypomnieć dlatego, by wykazać kłamliwość i oszczerczy charakter twierdzeń przywódców chińskich, głoszących, że idea pokojowego współistnienia jest iluzją, jest hasłem wymyślonym w ostatnich latach i sprzecznym z marksizmem-leninizmem. (n)

„GAZETA BIAŁOSTOCKA"

Organ KW PZPR w Białymstoku Redaguje Kolegium Wydawca Białostockie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa" — Białystok, ul. Wesołowskiego 1. Telefony: red. naczelny 34-14 z-ca redaktora naczelnego 36-16 sekretarz redakcji 79-11 dz. reporterski 45-76, dział rolny 36-33, dz. sportowy 45-97, redakcja nocna 25-36 centrala 37-41 do 49.

Nie zamówionych rękopisów i zdjęć redakcja nie zwraca.

Wszelkich informacji w sprawie warunków prenumeraty udzielają placówki „Ruch" i Poczty.

Adres Biura Reklam i Ogłoszeń Białostockiego Wydawnictwa Prasowego, Białystok, ul. Wesołowskiego 1.

Mowa-trawa

Pod koniec piłkarskiej rundy wiosennej rozmawialiśmy z jednym z członków Zarządu Klubu Sportowego Tur o zbyt „gorącym temperamencie" niektórych kibiców na spotkaniach piłkarskich, rozgrywanych w Bielsku Podlaskim. Przyznano nam wówczas rację oraz zapewniono, że w nadchodzącym sezonie piłkarskim tego rodzaju przykre historie więcej się nie powtórzą. Sytuacja była naprawdę nieprzyjemna, bowiem wielu arbitrów odmawiało sędziowania w Bielsku Podlaskim, tłumacząc to strachem przed zawsze niezadowoloną publicznością, gdy ich pupile przegrywają.

I oto w dniu 19 sierpnia podczas meczu Tur — Włókniarz u niektórych krewkich kibiców odrodził się „brazylijski temperament". Powodem było jakoby sędziowanie na korzyść gości. Wynikła więc na boisku awantura i mecz został przerwany. Napiętnowany przez nas ten fakt wywołał wiele zaprzeczeń i protestów. Winę usiłowano zwalić na sędziego.

Dziś leży przed nami komunikat Wydziału Gier i Dyscypliny PZPN Okręg Białystok. Pierwsze dochodzenie potwierdza niesportowe zachowanie się publiczności. W związku z tym do chwili zakończenia dochodzenia mecze piłkarskie o mistrzostwo III ligi Tur rozgrywać będzie na obcym terenie. Najbliższe spotkanie (1 września) Tur Wigry odbędzie się w Białymstoku na stadionie Ogniska o godz. 13. Po raz któryś tam z rzędu okazało się, że praca wychowawcza w Turze kończy się tylko na gadaniu. (Let)

Szermierze gotowi do sezonu

Szermierze białostockiej Jagiellonii dobrze wykorzystali letnią przerwę. Trzech juniorów uczestniczyło w ogólnopolskim obozie treningowo - kondycyjnym kadry juniorów związkowych zrzeszeń sportowych w Jastrowiu. Na końcowym turnieju indywidualnym, w którym brało udział 14 szablistów, białostoczanie świetnie się spisali, zajmując: Kopczyński — I, Pręgowski — II i Bielecki — V miejsce. Jak się dowiadujemy, nasi chłopcy już dziś są brani pod uwagę przez selekcjonerów Polskiego Związku Szermierczego jako ewentualni kandydaci na Mistrzostwa Świata Juniorów w roku 1964. Pozostali zawodnicy „Jagiellonii" ćwiczyli pilnie pod okiem trenera Gadkowskiego w macierzystym klubie. Jesienią czeka białostoczan wiele ciekawych startów w kategorii młodzików, juniorów i seniorów.

Czynione są poza tym starania celem zorganizowania wielkiego turnieju indywidualnego w Białymstoku, z udziałem wszystkich sław polskiej szabli — z okazji 70-lecia Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. (Let)

Włókniarz—LZS 15:13

W trudnych warunkach atmosferycznych rozegrane zostało w Augustowie towarzyskie spotkanie w piłce ręcznej pomiędzy Włókniarzem Białystok, a LZS Augustów. Po zaciętej i wyrównanej grze zwyciężył Włókniarz 15:13 (1:5).

ogłoszenia drobne

PRACA

Potrzebna pomoc domowa do dwojga dzieci. Białystok, ul. Gieni 5 m. 43. g 3479-1

Młodą pomoc domową przyjmę do małej rodziny. Janina Jodko, Warszawa 10, ul. Waryńskiego 8 m. 37. p 1213-1

Potrzebna dochodząca pomoc domowa. Białystok, Aleja 1 Maja 10 m. 48. Zgłoszenia od godz. 15. g 3492-1

Przyjmę od zaraz pomoc domową. Białystok, ul. Zawadzka 9/1 (Wygoda). g 3501-1

Potrzebna pomoc domowa do dziecka. Białystok, ul. Wołodyjowskiego 8/C m. 15. g 3494-1

LOKALE

Student AM poszukuje pokoju sublokatorskiego, najchętniej w śródmieściu. Białystok, Zamenhofa 21 m. 6. g 3489-1

Małżeństwo bezdzietne poszukuje pokoju z kuchnią, ewentualnie pokoju, na rok. Oferty pisemne, Biuro Ogłoszeń „3493". g 3493-1

Odstąpię pokój samotnym, najchętniej uczniom. Białystok, ul. Kujawska nr 52. g 3497-1

Malbork, centrum, duży pokój, kuchnia — zamienię na podobne w Białymstoku. Józef Machowski, Malbork, ul. Poczty Gdańskiej 5. p 1214-1

Poszukuję garażu. Telefon: 56-37, do godz. 8.30. g 3491-1

SPRZEDAŻ

Gospodarstwo rolne 14 ha w Augustowie, z zabudowaniami lub bez — sprzedam. Lucjan Skowroński, Augustów, ul. Zygmuntowska 52. p 1173-00

Dom do rozbiórki, Białystok, Sportowa 6 — sprzedam. Wierzbicki, Szpitalna 18. g 3481-1

Domek z placem koło browaru, Białystok, kolonia Dojlidy 22 — sprzedam. Halukiewicz. g 3502-1

ZGUBY

Pacewicz Włodzimierz zgubił pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych kat. I wraz z wkładką kontrolną nr 0028/57 wydane przez Wydział Komunikacji Prezydium PRN w Bielsku Podlaskim. p 1180-1

Iwanczewski Feliks, zam. Wiśniewo, pow. Ełk, zgubił kwit obowiązkowych dostaw zbóż nr 177315 z dnia 17. VIII. 63 r. wydany przez magazyn Wiśniewo Ełckie. p 1181-1

Klepacki Lucjan zgubił legitymację kolejową wydaną przez Inspektorat Oświaty Siedlce. p 1193-1

Drażba Kazimierz zgubił legitymację szkolną nr 62 wydaną przez Technikum Mechaniczne Suwałki. p 1190-1

Kasperuk Helena zgubiła legitymację II Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku. g 3483-1

Zgubiono książkę meldunkową. Zygmunt Wrona, ul. Kołodziejska 25 Białystok. g 3485-1

Rapiej Katarzynie skradziono świadectwo II klasy Zasadniczej Szkoły Handlowej w Żarach. g 3486-1

Budzie Janinie skradziono legitymację służbową wydaną przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Białystok, legitymację ZZNP, książeczkę ubezpieczeniową. g 3487-1

Iwanowska Halina, zam. Górny Stok, p-ta Jasionówka, pow. Mońki, zgubiła zaświadczenie do biletów miesięcznych PKS. g 3488-1

Bartoszuk Łucja zgubiła legitymację szkolną wydaną przez Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 2 w Białymstoku. g 3495-1

Zginęła pieczątka następującej treści: Stanisława Karpińska lek. med. g 3498-1

Bartoszewicz Zofia zgubiła świadectwo ukończenia Szkoły Podstawowej w Lipsku. g 3499-1

Zgubiono numer rejestracyjny motocykla AM-1245 wydany przez Prezydium MRN Białystok. g 3500-1

Komunikaty szkolne

DYREKCJA ZASADNICZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ W BIAŁYMSTOKU, ulica Warszawska 63, tel. 59-68 posiada jeszcze wolne miejsca na **WYDZIALE DLA DOROSŁYCH** pracujących.

Kandydaci są przyjmowani bez egzaminu wstępnego. Warunkiem przyjęcia do Szkoły jest posiadanie:

1) świadectwa ukończenia szkoły podstawowej
2) zaświadczenie o pracy w handlu w charakterze sprzedawcy, magazyniera itp.
3) ukończonych 18 lat życia.

Bliższych informacji udziela sekretariat Szkoły. k 1238-00

Białostockie Zakłady Przemysłu Bawełnianego „Fasty" w Białymstoku organizują roczny **KURS MISTRZÓW TKACKICH.** Kandydaci winni odpowiadać następującym warunkom:

1. Wykształcenie średnie, raczej techniczne, ew. 9 klas,
2. Uregulowany stosunek do służby wojskowej,
3. Dobry stan zdrowia,
4. Zamieszkanie na terenie m. Białegostoku.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr Zakładu **do dnia 10 września 1963 roku.** Dojazd linią „7". k 1231-00

P. P. TOTALIZATOR SPORTOWY SZCZĘŚLIWCOM z zakładów 25. VIII. 1963 r. WYPŁACA

Tot. Piłkarski		Toto-Lotek	
13 trafień	— zł	6 trafień	1.000.000 zł
12 „	— zł	5 + „	138.567 zł
11 „	10.096 zł	5 „	11.191 zł
10 „	922 zł	4 „	264 zł
		3 „	14 zł

Końcówka premiowanej banderoli 2964 k 1110-1

UNITRA ZURT

Zbliżają się jesienne wieczory, więc PRZEZORNY KUPUJE TERAZ telewizor „Szmaragd-902"

Do 30 września można nabyć na 24 raty zamiast na 18.

Pełny asortyment sprzętu telewizyjnego jest w sprzedaży w salonach i sklepach radiotelewizyjnych.

k 1241-0

przetargi

STACJA HODOWLI ROŚLIN STAWISKI, pow. Kolno, ogłasza **sprzedaż nieograniczoną** kurcząt — kokoszek rasy krzyżówka Leghorna z Karmazynem w wieku 5 miesięcy o wadze około 1 kg. Cena za sztukę 30 zł.

Sprzedaż odbędzie się **w dniu 6 września** w godz. 7—15 w biurze Stacji. k 1235-1

REJONOWA SPÓŁDZIELNIA OGRODNICZO - PSZCZELARSKA „ROZWÓJ" W EŁKU ogłasza ustny **przetarg nieograniczony** na sprzedaż samochodu marki „Barkas" typ V-901/2, który odbędzie się **w dniu 16 września 1963 roku** o godz. 12 w biurze Spółdzielni w Ełku przy ul. Wojska Polskiego 44. Cena wywołania — 22.000 zł. Wadium w wysokości 10 proc. ceny wywołania należy wpłacić do kasy Spółdzielni przed przystąpieniem do przetargu.

Samochód można oglądać każdego dnia od godz. 7—15 na placu w siedzibie Spółdzielni w Ełku przy ul. Wojska Polskiego 44.

Tryb i szacunki sprzedaży są wystawione do wglądu w biurze Spółdzielni. k 1236-1

BIAŁOSTOCKIE ZAKŁADY PRZEMYSŁU PIEKARNICZEGO W BIAŁYMSTOKU, ul. Artyleryjska 7, ogłaszają **przetarg nieograniczony** na wykonanie napędów N-4, N-5 i N-15 systemu mącznego, dla nowej piekarni w Białymstoku.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i osoby prywatne.

Dokumentacja techniczna do wglądu znajduje się w biurze BZPP w Białymstoku, gdzie również należy składać oferty w terminie **do dnia 7 września 1963 roku**. Otwarcie ofert nastąpi dnia 9 września 1963 roku o godz. 9 w biurze BZPP w Białymstoku przy ul. Artyleryjskiej 7.

Zastrzega się prawo wyboru oferenta lub też unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. k 1237-1

BZG A—3

Dokąd dziś idziemy

W BIAŁYMSTOKU

TEATR

Teatr im. Al. Węgierki — nieczynny.

KINA

„Pokój" — „Ostatni kurs". prod. polskiej, (od lat 16); dod. „Klient nasz pan"; godz. 15.30, 17.45 i 20.15. (Ostatni dzień).

„Ton" — „Dwie strony medalu". prod. ang. (od lat 16); dod. „Zielone 100.000.000"; godz. 15.30, 17.45 i 20.

„Syrena" — „Oni ocalili Londyn". prod. ang. (od lat 12), dod. — „Sprawa 47/60"; godz. 10.30 i 13; „Nieletni świadek" prod. ang. (od lat 16); godz. 15.30, 17.45 i 20.15.

„Polana" — „Złodziej z Bagdadu", prod. ang. (od lat 12), godz. 18 i 20.15.

„TPP-R" — „Uwodziciel" prod. węgierskiej (od lat 18), godz. 15.30, 17.45 i 20.

Kino-Teatr Zw. Zaw. — „Profesorek". prod. franc. (od lat 16); godz. 17 i 20.

Kino MO — „Urzeczona". prod USA (od lat 18), godz. 17 i 19.

DDK Nowe Miasto — „Siedmiu wspaniałych", prod USA, panoramiczny (od lat 14) dod. — „Figlarz na orbicie", godz. 17 i 19.30.

„Kolejarz" w Starosielcach — „Trudne godziny", prod. radz. (od lat 14), godz. 17 i 19.30.

WYSTAWY

Gmach Związków Zawodowych" — Wystawa pn: „Zanim nastąpiło zwycięstwo" — w dni powszednie i niedziele godz. 10 — 17.

KLUBY

Klub Międzynarodowej Prasy i Książki czynny od godz. 10 do 22.

Księgarnia Klubu czynna w dni powszednie od godz. 10 do 1...

W WOJEWÓDZTWIE

KINA

„Polonia" w Ełku — „Czarny monokl"

„Zorza" w Ełku — „Spieniony nurt"

„Orzeł" w Ełku — „Chcę być gwiazdą"

„Bałtyk" w Suwałkach — „Syn skazańca"

„Merkury" w Suwałkach — „Rocco i jego bracia"

„Millenium" w Łomży — „Dziewczyna w b... telu"

„Październik" w Łomży — „Diabelska przepaść"

Zambrów — „Podpisano: Arsen Lupin"

Augustów — „Prawda"

W RAZIE WYPADKU

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego, tel. biura wezwań 09, informacji pogotowia 22-22.

Pogotowie dziecięce czynne od godz. 19 do ...

Pogotowie MO — tel. 07.

Straż pożarna — tel. 08.

Apteka nr 6, ul. Mahmeda 12, tel. 62-51.

Apteka nr 3, ul. Lipowa 45, tel. 62-13.

Radio i telewizja

PROGRAM I

7.25 Muzyka; 8.30 Piosenka dnia; 8.50 Pog. filozoficzna; 9.20 Koncert Ork. PR w Krakowie; 11.00 „Afrykańskie wędrówki" — fragm. książki J. Vavry; 11.20 Melodie Wiednia; 12.45 Rosyjskie melodie ludowe; 14.00 „Pruski mur" — fragm. pow. W. Zalewskiego; 14.30 Koncert popołudniowy; 15.35 „Co się wam w tej audycji najbardziej podoba": 16.35 Program młodzieżowy: 17.05 „Z plecakiem po kraju"; 18.00 Rep. literacki; 19.05 Koncert życzeń; 20.30 Polskie tańce ludowe: 20.45 „Kwadrans dla poważnych": ... „Parnasik": „Lato", ...

PROGRAM II

7.00 Muzyka; ... „Świat w zwierciadle nauki"; 8.50 Polskie melodie ludowe; ... Mozaika polskich melodii i piosenek; ... Koncert muzyki sym... 12.15 Polska muzyka ludowa; 13.45 „Alfabet polskiej piosenki"; 14.05 „Od melodii do melodii"; 15.00 „Melodie z różnych stron świata"; 15.30 Dla dzieci; 16.30 Z miast i wsi województwa; 16.45 Radioreklama; 16.50 „Kłopotliwy interes" — kon... 17.00 „Twoja piosenka" — aud. słow. muz. 18.30 Z agronomem spółdzielni — rep.; ... „Ekonomiczny problem tygodnia"; 19.45 ... Czajkowski: „Eugeniusz Oniegin" — opera; 23.20 Muzyka taneczna.

PROGRAM TELEWIZYJNY

18.00 Program filmowy; 18.25 Kilka słów o programie TV; 18... PKF; 18.50 „Tele-Echo"; 19.20 „Ludzie i technika" — program publicystyczny; 19.50 Dobranoc; 20.00 Dziennik; 20... Teatr „Kobra" — „Samolot do Londynu"; Wiadomości dziennika.

GLOBULKI „Zet"

działają silnie, plemnikobójcze, nieszkodliwe, łatwe w stosowaniu, tanie — zapobiegają ciąży. 1 pud. 10 szt. 7 zł.

Do nabycia w aptekach drogeriach, kioskach „Ruch" i sklepach „Arged" k 1323-00

ROBERT SZTILMARK

SPADKOBIERCA Z KALKUTY

„Dziś przed północą przepiłujcie kraty. Po północnej zmianie warty uciekajcie z kazamaty. Sprzątniemy straż z muru i rzucimy wam sznurowaną drabinkę. „Konie będą czekały za fosą. Przyjaciele".

Karteczka szybko obeszła wszystkich trzech więźniów i została zniszczona. Tylko Brantley nie wiedział nic o odważnym planie tajemniczych przyjaciół. Twarze jeńców z okrętu jaśniały radosną nadzieją. George Bingle, przeciwnie, sposępniał i wbił oczy w ziemię. Dał znak bratu i don Alonsowi. A gdy położyli się na sienniku obok niego, naciągnąwszy koc na głowę, George podzielił się z nimi swoimi obawami.

Młodzi ludzie dowiedzieli się, że mnich, który im przysłał „duszpasterskie błogosławieństwo", utrzymuje dość bliskie stosunki z właścicielem majątku Chansfield... Okazało się także, że dziwnym trafem nie kto inny, lecz właśnie dozorca Hearlems przyprowadził ongiś Charlesa Leglois do celi numer czternaście... A chleb, w którym była ukryta karteczka „przyjaciół", nie został ani nadkrojony, ani przekłuty dla kontroli...

...Była piąta po południu, gdy członkowie londyńskiej komisji już pod koniec inspekcji doszli do narożnej kazamaty.

W mrocznym podziemiu zamigotały płomyki świec. Kazamata zapełniła się panami w wytwornych okryciach, perukach, mundurach i szarfach. Za wspaniałą świtą stanął skromnie dozorca Hearlems. Wyciągnął szyję zza pióropuszy i epoletów, by nie uronić ani jednego słowa prokuratora, lecz przy tym starannie zakrywał ręką

usta i wstrzymywał oddech tchnący podejrzanym zapachem.

Prokurator w milczeniu rozejrzał się po kazamacie i już zabierając się do wyjścia zadał znudzonym tonem stereotypowe pytanie:

— Czy są jakieś zażalenia na administrację więzienną?

— Sir, trzyma się nas tu w okropnych warunkach. Pozwoli pan, że złożę na pańskie ręce pisemne zażalenie.

Prokurator w zdziwieniu uniósł wysoko brwi, po czym zmarszczył je z niezadowoleniem. Majorowi Drawwersowi począł drgać policzek. Z rozkoszą udusiłby własnymi rękami więźniów z narożnej kazamaty. Żalić się? No, poczekajcie, już ja wam pokażę!

— Panie de Cresy — kwaśnym tonem wycedził prokurator — proszę przyjąć od więźnia jego zażalenie. My wracamy do kancelarii.

Kawaler de Cresy został w kazamacie. Kazał Hearlemsowi przynieść przybory do pisania. Dwóch żołnierzy stało za drzwiami... Po chwili zasapany Hearlems podał oficerowi papier, pióro i atrament. Dozorca dyszał ciężko i oficer poczuł idący od niego odór wódki.

— Ależ wy jesteście pijani, kochaneczku?

Hearlems tak się zatoczył, że oficer musiał go złapać za kołnierz i mocno nim potrząsnąć. Na domiar złego więźniowie z kazamaty zachowali się bezczelnie, wysuwając w swym zażaleniu bezprawne i wygórowane pretensje.

Po kwadransie w twierdzy rozpętała się burza. W narożnej kazamacie, jak również w pustym mieszkaniu George'a Bingle'a została przeprowadzona jak najdokładniejsza rewizja. U więźniów znaleziono butelkę ze świeżymi śladami mocnego trunku oraz dwie piłki, co wyraźnie świadczyło o próbie ucieczki. Dozorca Hearlems dostał dwadzieścia dni paki. Sir Holenstadt nałożył karę na majora Drawwersa.

— Pan rozpuścił aresztantów, pan ich oduczył respektu dla władzy, Drawwers! — gniewnie krzyczał milord prokurator.

— Oni chcieli uciec, a na wolności mają wspólników! Rozkazuję panu natychmiast wsadzić tych łotrów do karceru, przykuć do ścian i nie spuszczać z nich oka.

Za najmniejsze osłabienie więziennego rygoru zostanie pan osobiście pociągnięty do odpowiedzialności!

W salonie na Saint-Jacobsstreet czekano już na lorda, admirał Woodrow Crag poprawiał ogień na kominku, Geogffrey Mac Rail polerował paznokcie irchową poduszeczką, Joseph Lorn spacerował po pokoju. Nakryty stolik przed kominkiem przypominał baterię artyleryjską grubszego kalibru. Asortyment odznaczał się prostotą i był obliczony na marynarski gust. Kryterium doboru stanowiła zasadniczo moc trunków.

Hrabia Chansfieldu, earl Bultonu, gwałtownie otworzył drzwi. Nie witając się z nikim od razu skierował kroki w stronę stolika i zagradzając drogę do niego wściekłym wzrokiem spojrzał po obecnych.

— Ani kropli, dopóki nie usłyszę mądrego słowa! Przyjmijcie do wiadomości, że prokurator kazał aresztować Bingle'a.

— A to ci dopiero! Za co?

— Na razie nie wiadomo. Spróbujmy się dowiedzieć przez Hearlemsa.

Woodrow Crag niespokojnie pokręcił się na krześle.

— Nie, Giacomo, przyczyna aresztowania i bez Hearlemsa jest chyba zrozumiała. Ten prokurator nie w ciemię bity! Nie darmo na widok podobizny tego Matteo Velmonteza od razu coś mnie tknęło... Wiesz, co to za jeden ten Matteo?

— Nie baw się teraz w zagadki. Więc kto to jest Anglik? Amerykanin?

— Czcigodny obywatel miasta Bultonu, rodem z poddaszy Chargenstreet. To mister Thomas Bingle, rodzony brat malarza George'a. Czy pamiętasz opowiadanie o chłopcu z małpką?

— Santa Madonna! Kto go rozpoznał?

— Wiliam Lins. Tylko spojrzał na portret, z miejsca poznał chłopaczka z Błękitnej Doliny.

— To znaczy, że i prokurator o tym wie. Sprawa się komplikuje. Komisja musiała niejedno wywąchać... Lorn, rozmawiałeś z nimi?

(Ciąg dalszy nastąpi)

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

A ★

Gazeta

BIAŁOSTOCKA

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Strony mutacji terenowych

Przez żołądek do... serca

Kiedy czekamy głodni na obiad przy stoliku restauracyjnym, albo tłoczymy się przed okienkiem barowym, nie zawsze dostrzegamy tych, którzy po tamtej stronie okienka, w kuchniach, barach, niejednokrotnie ciasnych pomieszczeniach przygotowują nam posiłki, starają się nas obsłużyć szybko i sprawnie.

Na ludzi tych zwrócił naszą uwagę w swym liście **Mieczysław Stelmasik** z Augustowa. Na **Janinę Samel**, szefa kuchni w augustowskiej „Stodole", która wydaje dziennie do tysiąca posiłków, a w lipcu miała obrót około 500 tys. zł. Na **Franciszka Ejsmonta** — szefa kuchni w restauracji „Albatros". W restauracji tej jada w sezonie turystycznym obiady od 400 do 500 osób. I na **Janinę Perkowską** — szefową kuchni w augustowskim barze mlecznym.

Obrót zakładów gastronomicznych w Augustowie wyniósł w lipcu prawie 2 mln zł. Dobrze się więc musieli napracować szefowie kuchni, aby zadowolić wszystkich turystów i wycieczkowiczów. A przez żołądek, wiadomo, do serca. Nie dziwcie się więc, że poświęcamy im tych kilka serdecznych słów. Stokrotnie sobie na nie zasłużyli. (k)

Krytyka nie pomogła

Na początku lipca br. pisaliśmy w „Gazecie" o remontach szkół w powiecie siemiatyckim. Stwierdziliśmy wówczas, że najgorzej wygląda sprawa remontu budynku Liceum Ogólnokształcącego w Siemiatyczach.

Niestety nasze krytyczne uwagi pod adresem wykonawcy robót — BPP w Bielsku Podlaskim nie odniosły skutku. Wakacje dobiegają końca, a w liceum nie zrobiono dosłownie nic. Klatkę schodową będzie się budować w tym czasie, kiedy w szkole będą już trwały lekcje. Nie trzeba chyba nikogo przekonywać o skutkach takiego remontu i o wpływie na wyniki nauczania.

W Czasie „historycznego" już niemal remontu liceum, na pięknym trawniku przed budynkiem szkolnym wybudowano „ozdobę" — cuchnące szambo. Aż dziw bierze, że władze budowlane zgodziły się na lokalizację szamba na kwietniku przed budynkiem szkolnym. (pn)

Wziąć łatwo oddać trudniej

W czasie ostatniej mroźnej zimy zakłady pracy i instytucje w Wysokiem Mazowieckiem, które wyczerpały przed czasem swoje zapasy węgla, skorzystały z pożyczki Szpitala Powiatowego. Okazuje się jednak, że wziąć łatwo, a oddać trudniej. Szpital dotąd oczekuje bowiem na zwrot 129 ton węgla i 30 ton koksu, m. in. od OSM w Wysokiem Mazowieckiem i Kuleszach Kościelnych, Prezydium GRN w Szepietowie, PSS w Wysokiem Mazowieckiem i Centrali Nasiennej w Szepietowie. Zgodnie z umową dłużnicy powinni zwrócić opał wczesną wiosną br. A tu lato mija, a szpital jest bez opału. Nie darmo przysłowie mówi: nie pożyczaj, zły obyczaj. (g)

W ROKU NASZEJ ZIEMI

Po zobowiązaniach czas na ocenę

We wszystkich powiatach naszego województwa odbywają się obecnie wspólne zebrania prezydiów PRN i PK FJN, na których ocenia się dotychczasową realizację czynów społecznych podejmowanych z okazji Roku Ziemi Białostockiej. W zebraniach tych uczestniczą członkowie Prezydium WRN i Wojewódzkiego Komitetu FJN.

W Mońkach stwierdzono, że profil czynów społecznych ludności uległ w ostatnich dwóch latach pewnemu przegrupowaniu. O ile poprzednio mieszkańcy wsi koncentrowali się przeważnie na budowie dróg, a gdzieniegdzie również remiz strażackich, o tyle obecnie inicjatywa ludności przejawia się w wielu dziedzinach życia, w budowie siedzib rad narodowych, świetlic, kin, remiz strażackich, zlewni mleka, szkół, sklepów, budowie dróg, zagospodarowywaniu zmeliorowanych przez państwo łąk i pastwisk, zbieraniu funduszy na zakup telewizorów, zalesianiu i zadrzewianiu oraz porządkowaniu miasteczek i wsi.

Dotychczas mieszkańcy wsi monieckich wybudowali w czynie społecznym 98 km dróg brukowanych w 115 wsiach. Ponadto wykonano blisko 20 km dróg żwirowych. Obecnie trwa budowa tzw. ciągów czyli dróg łączących poszczególne wsie i gromady. Buduje się również kilkadziesiąt różnych obiektów, m. in. w Jaświłach, Dolistowie, Klewiance, Kramkówce Dużej, Słomiance, Nowej Wsi, Wiszowatych i Boguszewie. W 25 wsiach znajdują się telewizory zakupione za pieniądze ze składek ludności.

W sumie wartość czynów społecznych wykonywanych w roku bieżącym, według niepełnych jeszcze danych, sięga 2 mln złotych. (zm)

W ŁOMŻY ustalono, że mieszkańcy powiatu wykonali w ciągu ubiegłych 7 miesięcy czyny społeczne o wartości 2.681 tys. zł. Prace koncentrowały się głównie przy budowie i remontach dróg, porządkowaniu miasta, budowie świetlic i remiz strażackich. W dyskusji wskazywano na konieczność zwiększenia pomocy organizacyjnej przy rozwijaniu czynów społecznych ze strony poszczególnych wydziałów rad narodowych. (wr)

NA SUWALSKIM posiedzeniu mówiono głównie o realizacji czynów społecznych w zakresie budowy urządzeń komunalnych i dróg. Inicjatywa ludności w powiecie suwalskim skupiła się bowiem głównie na tych dwóch zagadnieniach. W Raczkach, Przerośli i Filipowie rozpocznie się we wrześniu br. budowa studni głębinowych. Dokumentacja została już opracowana. Pomyślano również o dokumentacji na budowę wodociągu w Wiżajnach. Jeśli chodzi o budowę dróg, to nie przebiega ona zbyt pomyślnie. Planowano początkowo wykonanie prac społecznych o wartości 6 mln zł, a zdołano zrealizować zaledwie na 2 mln zł. Poważną przeszkodą jest brak brukarzy. Społeczeństwo suwalskie dołoży jednak starań, aby wykonać podjęte zobowiązania. (les)

PODOBNE sprawy poruszano na zebraniach i w innych powiatach. W najbliższych dniach we wszystkich gromadach odbędą się sesje rad narodowych i zebrania komitetów gromadzkich FJN, na których i obchodach związano realizacji czynów społecznych i obchodach związanych z Rokiem Ziemi Białostockiej. (zm)

Wczasy, wczasy i po wczasach...

Zdjęcie to będzie wkrótce należeć do wakacyjnych wspomnień. Wszystko co dobre, ma ponoć swój kres. Tak więc i wczasy dobiegają końca. Jeszcze kilka dni i... żegnajcie jeziora, lasy, wakacje.

Fot. W. MŁYŃCZYK

Oddziały samoobrony LOK

Organizacja LOK w Zambrowie posiadała dotychczas jeden oddział samoobrony w Zambrowskich Zakładach Przemysłu Bawełnianego. Ostatnio zorganizowano dwa następne — przy PSS i Prezydium PRN. Oddział samoobrony w Prezydium PRN składać się będzie z następujących sekcji — sanitarnej, porządkowo-obronnej, strażackiej i ogólno- wojskowej.

Kierownik biura Zarządu Powiatowego LOK — **Stefan Bagrowicz** zapowiedział ćwiczenia wszystkich zambrowskich oddziałów samoobrony. (sław)

Jeszcze jedna nowa szkoła

W dzielnicy Hajnówki — Judziance otwarta zostanie 1 września nowa szkoła podstawowa, w której oprócz sal lekcyjnych, mieścić się będą gabinety naukowe, świetlica oraz trzy mieszkania dla nauczycieli. Szkołę wybudowało Bielskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Terenowego.

Tekst i zdjęcie: E. PONIECKI

Uprawa warzyw opłaca się!

Nigdy nie przodowaliśmy w spożyciu warzyw. Wynika to z niedostatecznego zrozumienia ich uprawy. Warzywa z przydomowych ogródków starczały tylko na sezon, o zapasach nie było mowy. Stąd też i w sklepach brakowało zimą i wczesną wiosną cebuli, marchwi, pietruszki. Nasz handel warzywami opierał się przede wszystkim na sprowadzaniu warzyw z innych województw.

Ostatnio sytuacja w dziedzinie uprawy warzyw w województwie ulega stałej poprawie. W czterech rejonach, do których należą powiaty — **Białystok, Sokółka, Łapy i Wysokie Mazowieckie** zakontraktowano w tym roku 1950 ton warzyw, podczas gdy dwa lata temu zakontraktowane warzywa wynosiły zaledwie 900 ton, a w roku ubiegłym — 1200 ton. Najwięcej marchwi i buraków pochodzi z powiatu łapskiego, podczas gdy kapusta najlepiej „udaje się" w Dobrzyniewie, a ogórki — w Konowałach, w pow. białostockim. Dużą bazę cebulową stanowi powiat Sokółka. W wielu okolicznych wsiach uprawa cebuli znajduje coraz więcej zwolenników. **Luba Dziemiańczuk** z Krynek dostarczy w tym roku do punktu skupu spółdzielni „Witamina" ponad 2 tony cebuli, której uprawą zajmuje się od ubiegłego roku. Od 12 lat kontraktuje cebulę **Antoni Sawicz**, również z Krynek, a od niedawna **Antoni Bach** i **Adolf Jurczenia**. Jednak za przodownika w uprawie cebuli uchodzi **Józef Pietrasz** ze wsi Jurowlany, który w ubiegłym roku zaopatrzył magazyny „Witaminy" w 15 ton cebuli, co jest dużym sukcesem.

Czy uprawa cebuli i innych warzyw opłaci się? Na pewno. W tym roku Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska „Witamina" wypłaci plantatorom warzyw ponad 3.000.000 zł.

Dzięki coraz bardziej rozwijającej się uprawie cebuli, będziemy mieli jej w tym roku 500 ton. Ponieważ na potrzeby Białegostoku wystarczy 450 ton cebuli, resztę tj. 50 ton po raz pierwszy będziemy mogli wysłać na eksport.

Gorzej przedstawia się produkcja warzyw smakowych — pietruszki, pory, seleru. Warzywa te pochodzące z miejscowych plantacji, nie wystarczają, niestety, na zaspokojenie potrzeb rynku i trzeba je jeszcze sprowadzać z innych województw.

Ostatnio rozwijają się bazy truskawkowe, a największą z nich tworzy się w okolicach Gródka, Michałowa, Szymek. Do uprawy truskawek i czarnej porzeczki zabierają się także niektórzy mieszkańcy powiatu sokólskiego. Przewiduje się, że w przyszłości z własnych plantacji otrzymywać będziemy 450 ton truskawek, czym uniezależnimy się częściowo od dostawców z innych województw.

Mimo stałego wzrostu plantacji warzywnych, wciąż jest ich jeszcze niewystarczająca ilość. A przecież uprawa warzyw jest wysoce rentowna. (as)

Klub dyskusyjny pod namiotem

Komitet Powiatowy ZMS w Gołdapi przygotowuje się do otwarcia w Stańczykach obozu turystyczno-wypoczynkowego dla młodzieży. Obóz ten będzie miał charakter klubowo-dyskusyjny.

W klubie pod ...namiotami ZMS-owcy zapoznawać się będą z historią Ziemi Gołdapskiej, walorami turystycznymi powiatu, a także dyskutować na temat form i metod pracy organizacji młodzieżowych w szkołach i zakładach pracy. (k)

DĄBROWA

W pow. dąbrowskim przebywają już pierwsi stypendyści, którzy ukończyli w tym roku studia. Ogółem powiatowa rada posiada 30 stypendystów: 12 na wydziale lekarskim, 7 — na humanistyce, 4 — na rolnictwie, 3 — na stomatologii, 2 — na wydziałach melioracji wodnych i po jednym na architekturze oraz prawie. Spośród 30 stypendystów tylko jeden pochodzi z pow. dąbrowskiego. (k)

SUWAŁKI

16 gromad w pow. suwalskim wykonało już w 100 proc. tegoroczny plan zbiórki na Społeczny Fundusz Budowy Szkół. Pozostałe 6 gromad zamierza zrealizować swoje zobowiązania do końca sierpnia br. (les)

GRAJEWO

Listonosze w pow. grajewskim zasłużyli sobie na miano propagatorów prasy. Między innymi rozwojem czytelnictwa szczerze zainteresowani są **Antoni Ciecierski** z Radziłowa, **Edward Blok** z Niedźwiadnej oraz **Klemens Koniecko** i **Czesław Lisicki** z Grajewa.

Listonosze doręczają prasę 6.520 prenumeratorom. (mar)

BIELSK PODLASKI

Remonty szkół zostały w pow. bielskim w zasadzie zakończone. Remonty bieżące przeprowadzono systemem gospodarczym. Remonty kapitalne, którymi objęto trzy szkoły, prowadzi bielskie MPR-B i Spółdzielnia Rzemiosł Różnych z Siemiatycz. Szkoły w Grabowcu i Popławach czekają już na uczniów. Kłopoty są tylko z budynkiem szkoły w Boćkach. Zbyt późno rozpoczęty remont przedłuża się. Przypominamy więc — nowy rok szkolny za kilka dni. (sz)

GOŁDAP

Gołdapski POM posiada w Żytkiejmach warsztat, który remontuje maszyny rolnicze PGR-om i kółkom rolniczym. Ze współpracy tej zadowolone są na ogół obie strony. Tak przynajmniej zapewnia kierownik warsztatu **Józef Jakubanis**. Z jednym wszakże wyjątkiem. Ciągnik „Zetor" należący do PGR Wabały, wyremontowany został w marcu br. i od tego czasu nie może się doczekać powrotu do właściciela. Kierownictwo PGR zapomniało widać o tym co posiada. Wielki wstyd, proszę kierownictwa! (k)

„GAZETA BIAŁOSTOCKA"

Organ KW PZPR w Białymstoku Redaguje Kolegium Wydawca Białostockie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa" — Białystok, ul. Wesołowskiego 1. Telefony: red. naczelny 34-14 z-ca redaktora naczelnego 36-16 sekretarz redakcji 79-11 dz. reporterski 45-76, dział rolny 36-33, dz. sportowy 45-97, redakcja nocna 25-36 centrala 37-41 do 49.

Nie zamówionych rękopisów i zdjęć redakcja nie zwraca.

Wszelkich informacji w sprawie warunków prenumeraty udzielają placówki „Ruch" i Poczty.

Adres Biura Reklam i Ogłoszeń Białostockiego Wydawnictwa Prasowego, Białystok, ul. Wesołowskiego 1.

wasalny nie jest demokratyczną władzą uprawnioną do reprezentowania narodu polskiego. Delegacja radziecka domagała się przy tym prawa do samookreślenia do niepodległego bytu państwowego dla całego narodu polskiego, a więc dla ludności Królestwa Polskiego, Galicji, Wielkopolski, Pomorza i Śląska.

Tego rodzaju jasna i konsekwentna postawa Rosji Radzieckiej w sprawie polskiej zmusiła mocarstwa ententy do zmiany stanowiska na temat przyszłości Polski. Jeszcze w końcu grudnia 1917 roku premier brytyjski, Lloyd George, w toku tajnych targów i pertraktacji z Austrią wyraził zgodę na włączenie Polski do monarchii austriackiej. Ale już 8 stycznia 1918 r. prezydent USA, Wilson, w swym orędziu mówił o utworzeniu państwa polskiego, lecz bez Wielkopolski, Pomorza i Śląska. Rzecz jasna, że deklaracje rządów zachodnich w sprawie utworzenia niepodległej Polski nie wynikały ze szczerej troski o losy Polaków. Rządy zachodnie — w obliczu zdecydowanej akcji Rosji Radzieckiej na rzecz niepodległości Polski — przestały jawnie popierać plany utrzymania zaborów, aby nie kompromitować się w oczach narodu polskiego i narodów świata.

Stanowisko Rosji Radzieckiej w sprawie polskiej było do końca konsekwentne, czego wyrazem był sierpniowy dekret. **Leninowska polityka radziecka w sprawie polskiej, której wyrazem był ów dekret, postawiła i obroniła sprawę polską na forum międzynarodowym i przez to stworzyła warunki do powstawania niepodległej Polski.** Na tym polega historyczne znaczenie szeregu radzieckich doniosłych dokumentów w sprawie polskiej, w tym i dekretu z 29 sierpnia 1918 roku.

*

PRZYPOMINAJĄC dziś doniosłe dla naszej niepodległości leninowskie akty prawne w sprawie polskiej — trudno nie wspomnieć o innych, niezwykle dziś aktualnych treściach politycznych tych dokumentów.

Jest rzeczą znamienną, że jedną z pierwszych doniosłych akcji państwa radzieckiego był apel do narodów i rządów świata o pokój, o podjęcie pertraktacji w sprawie zawarcia powszechnego, sprawiedliwego, demokratycznego pokoju. Leninowski „Dekret o pokoju", uchwalony przez II Zjazd Rad 26 października 1917 r., **ogłaszał wojnę za „największą zbrodnię przeciw ludzkości".** W „Dekrecie o pokoju" młoda władza radziecka w drugim dniu swego istnienia proklamowała nowe zasady stosunków międzynarodowych. Potępiała wojnę jako sposób rozstrzygania sporów między państwami. **Ogłaszała walkę o pokój jako podstawę polityki zagranicznej pierwszego państwa socjalistycznego świata. W ten sposób 46 lat temu po raz pierwszy w historii została proklamowana leninowska idea o możliwości pokojowego współistnienia państw o różnych ustrojach społecznych.** W ciągu następnych 45 lat istnienia państwa radzieckiego — idea ta była zasadą jego polityki zagranicznej, stosowaną konsekwentnie w praktyce. Po drugiej wojnie światowej, gdy ukształtował się obóz państw socjalistycznych, idea ta stała się przewodnią zasadą w polityce zagranicznej wszystkich państw socjalistycznych. Na naradzie 81 partii komunistycznych w 1960 r. w pełni potwierdzono stanowisko zajęte jeszcze w 1957 roku, wyrażając je słowami **„...Niewzruszoną podstawą polityki zagranicznej krajów socjalistycznych jest leninowska zasada pokojowego współistnienia i gospodarczego współzawodnictwa krajów socjalistycznych z krajami kapitalistycznymi".**

*

SPRAWY te warto dziś przypomnieć dlatego, by wykazać kłamliwość i oszczerczy charakter twierdzeń przywódców chińskich, głoszących, że idea pokojowego współistnienia jest iluzją, jest hasłem wymyślonym w ostatnich latach i sprzecznym z marksizmem-leninizmem. (n)